Выступленне кіраўніка дэлегацыі Беларускай ССР К. В. Кісялёва

ў агульнай дыскусіі на пленарным пасяджэнні XII сесіі Генеральнай Асамблеі ААН 30 верасня 1957 года

Пан старшыня,

Панове дэлегаты,

Дэлегацыя Беларускай ССР лічыць неабходным выказаць сваю думку па асноўных пытаннях сучаснага міжнароднага становішча, зыходзячы з таго, што галоўнай мэтай Арганізацыі Аб'яднаных Нацый з'яўляецца ўмацаванне міру і міжнароднай бяспекі. Трэба сказаць, што ў цяперашні час міжнародная абстаноўка ў параўнанні з мінулым годам у выніку намаганняў Савецкага Саюза і іншых міралюбівых краін крыху змякчылася, наперакор упартаму супраціўленню агрэсіўных колаў заходніх дзяржаў. Разам з тым мы былі сведкамі таго, як на працягу апошніх месяцаў у радзе раёнаў свету сілы агрэсіі зноў актывізаваліся і, ствараючы новыя канфлікты, імкнуцца ўвергнуць чалавецтва ў бездань новых бедстваў.

Апошнія падзеі на Блізкім і Сярэднім Усходзе з'яўляюцца вынікам змовы агрэсіўных колаў Захаду супраць свабоды і незалежнасці арабскіх народаў. Агрэсія супраць Егіпта, узброеная барацьба французскіх каланізатараў супраць алжырскага народа, англійская агрэсія супраць Омана, бамбардзіроўкі англійскімі самалётамі гарадоў Йемена, спробы задушэння незалежнай Рэспублікі Сірыі і іншыя падзеі паказваюць, што агрэсіўныя сілы не спыняюцца ні перад чым, каб захаваць сваё каланіяльнае панаванне ў гэтым раёне. Яны ўжываюць узброеную сілу, не лічачыся з тым, што ў наш час лакальныя ваенныя канфлікты могуць перарасці ў вялікі пажар.

Генеральная Асамблея абавязана перагарадзіць дарогу сілам агрэсіі і вайны, павінна садзейнічаць намаганням, накіраваным на аслабленне міжнароднай напружанасці і ўстанаўленне атмасферы давер'я ва ўзаемаадносінах паміж дзяржавамі. Вырашэнне пытання аб забеспячэнні бяспекі тых ці іншых дзяржаў, таксама як і міжужывання атамнай і вадароднай зброі і ліквідацыі пагрозы новай вайны. Людзі ўсяго свету не хочуць, каб сірэны паветраных трывог парушалі спакой дзяцей, людзі хочуць мірна працаваць і карыстацца ўсімі дабротамі сучаснай цывілізацыі і культуры.

Калі-б ААН вырашыла пытанне аб раззбраенні, то гэта было-б тое звяно, ухапіўшыся за якое, можна дабіцца карэннага паляпшэння ўсёй міжнароднай абстаноўкі.

Нам зразумела тая заклапочанасць і трывога, якую праявілі тут прадстаўнікі раду дзяржаў у сувязі з гонкай узбраенняў, паколькі гэта закранае жыццёвыя інтарэсы ўсіх народаў. Адначасова нам давялося выслухаць выступленні прадстаўнікоў ЗША, Англіі, Канады, Новай Зеландыі, Аўстраліі і іншых, якія не толькі не праявілі тут заклапочанасці і трывогі, а, наадварот, усяляк прабавалі даказаць, што раззбраенне практычна немагчыма. Прыкрываючыся фальшывай шырмай «савецкай пагрозы», яны разглядаюць атамную і вадародную зброю як аснову сваёй ваеннай магутнасці і таму стараюцца не дапусціць спынення выпрабаванняў ядзернай зброі і захаваць за сабой права яе выкарыстання. У ЗША і Англіі даволі шырока прапагандуецца тэорыя, што быццам-бы, толькі накапіўшы дастатковую колькасць атамных і вадародных бомб, можна пачаць сапраўдныя перагаворы з Савецкім Саюзам.

Гэтыя-ж прадстаўнікі гаварылі аб тым, што быццам-бы Савецкі Саюз уносіць прапановы па раззбраенню толькі з мэтай прапаганды. Дзіўна, але факт,—калі Савецкі Саюз уносіць рэальныя і канкрэтныя прапановы па раззбраенню, заходнія дзяржавы гавораць: гэта прапаганда.

Панове, давайце папрабуем праверыць гэтыя прапановы на справе. Жыццё пакажа, прапаганда гэта ці цвёрдая рашучасць Савецкага Саюза ажыццявіць на справе

ЗША, Англіі, Францыі і Канады, якія, як паказаў ход работы Падкамітэта, не хочуць ні агульнага, ні частковага скарачэння ўзбраенняў, ні нават часовага спынення выпрабаванняў ядзернай зброі. На словах яны выступалі за раззбраенне, а на справе імкнуліся адвесці Падкамітэт як мага далей ад вырашэння гэтай жыццёва важнай праблемы, прыкрыць размовамі аб раззбраенні гонку атамнай і вадароднай зброі, якая працягваецца.

Як вядома, Савецкі Саюз нястомна, пачынаючы з 1946 года, дабіваецца ў ААН вырашэння гэтай важнейшай праблемы. Усе прапановы СССР у ААН маюць на мэце—пакончыць з гонкай узбраенняў, правесці істотнае скарачэнне ўзбраенняў і ўзброеных сіл, забараніць атамную і вадародную зброю, выкарыстоўваць атамную энергію толькі для мірных мэт.

У апошніх прапановах Савецкага ўрада ад 18 сакавіка, 30 красавіка і 14 чэрвеня 1957 года па пытаннях скарачэння ўзбраенняў, забароны атамнай і вадароднай зброі, аб часовым спыненні выпрабаванняў ядзернай зброі і ліквідацыі пагрозы новай вайны выстаўляецца рад новых палажэнняў, якія даюць аснову для вырашэння спрэчных пытанняў. Гэтыя прапановы з'яўляюцца вялікім укладам у справу міру і адкрываюць шлях да практычнага вырашэння праблемы раззбраення.

Савецкі Саюз пайшоў насустрач пазіцыі заходніх дзяржаў, прыняўшы іх прапановы адносна звычайных узбраенняў. Здавалася, што пасля гэтага заходнія дзяржавы павінны былі-б згадзіцца на адмову ад ужывання атамнай і вадароднай зброі і на яе поўную забарону. Міралюбівыя народы чакалі гэтых крокаў, чакалі не слоў, а спраў ад заходніх дзяржаў. Але гэтыя надзеі не апраўдаліся. Спасылаючыся на нібыта занадта шырокі характар савецкіх прапаноў, прадстаўнікі ЗША, Англіі, Францыі і Канады заявілі, што праграма частковых мерапрыемстваў мела-б больш шанкантролем. Дэлегацыя Беларускай ССР поўнасцю падтрымлівае гэтыя прапановы, паколькі яны адпавядаюць спадзяванням і патрабаванням народаў усяго свету.

Між тым ЗША і Англія адмаўляюцца спыніць выпрабаванні ядзернай зброі. Так, у сваёй прамове 19 верасня г. г. пан Далес па сутнасці выказаўся за працяг выпрабаванняў ядзернай зброі, запрасіўшы наглядальнікаў ААН прысутнічаць на адным з маючых адбыцца выпрабаванняў. Натуральна, паўстае пытанне, якую мэту ставяць Злучаныя Штаты, уносячы такую прапанову? Ці не хочуць яны атрымаць благаславенне Арганізацыі Аб'яднаных Нацый на працяг выпрабаванняў ядзернай зброі ў ЗША і прыкрыць высокім імем ААН сваю адмову спыніць выпрабаванні ядзернай зброі? ААН не можа і не павінна пайсці па гэтым шляху.

Якія-ж прычыны таго, што ЗША процідзейнічаюць вырашэнню праблемы раззбраення і, у прыватнасці, спынення выпрабаванняў ядзернай зброі? А гэтыя прычыны тояцца ў тым, што дзеля атрымання казачных прыбыткаў, якія, паводле вобразнага выразу члена палаты прадстаўнікоў ЗША Джорджа Мэхана, цяпер «узлятаюць уверх з хуткасцю рэактыўных самалётаў», амерыканскія манапалісты гатовы прынесці ў ахвяру сотні мільёнаў людзей.

Паводле паведамлення газеты «Дэйлі мірар» ад 24 верасня г. г., прэзідэнт Эйзенхауэр заявіў у нацыянальным савеце бяспекі, што цяпер ЗША ўтрымліваюць «самую магутную ваенную машыну за ўсю гісторыю мірнага часу».

Прыбыткі амерыканскіх карпарацый падскочылі з 23,5 мільярда долараў у 1946 годзе да 43,6 мільярда долараў у 1956 годзе. Добра паінфармаваны часопіс «Мэгэзін оф Уол-стрыт» называў 1955 і

Аб агрэсіўным характары заходнегерманскай арміі сведчыць той факт, што яе фарміраванне знаходзіцца ў руках такіх былых генералаў, як Хойзінгер, Мільх, Майстэр, Остэркамп, Руге, а ў яе склад уключаюцца былыя афіцэры СС. Ідзе падрыхтоўка ваенных кадраў з такім разлікам, каб мець у будучым ваенных кіраўнікоў для 200 заходнегерманскіх дывізій. Ужо вядзецца абучэнне 50 тысяч камандзіраў аддзяленняў, узводаў і рот, не гаворачы аб старшым камандным складзе.

Па бюджэту на 1957-58 год расходы на ўзброеныя сілы ФРГ прадугледжваюцца ў размерах больш чым 9 мільярдаў марак з агульнага бюджэту 37 мільярдаў. Толькі за першы квартал 1957 года ваенныя расходы ўзраслі ў параўнанні з адпаведным перыядам 1956 года ў дзевяць разоў. Трэба таксама сказаць, што ЗША будуюць у ФРГ пляцоўкі для запуску кіруемых снарадаў. Сканцэнтраванне заходнімі дзяржавамі розных відаў ядзернай зброі на тэрыторыі ФРГ і планы ўзбраення заходнегерманскай арміі атамнай зброяй вядуць да ператварэння Федэратыўнай Рэспублікі Германіі ў галоўны еўрапейскі плацдарм і асноўную ўдарную сілу НАТО для вядзення атамнай вайны ў Еўропе. Атамная вайна на тэрыторыі Германіі можа скончыцца толькі небывалай па сваіх маштабах катастрофай для нямецкага народа. Але ўрад Адэнауэра, не лічачыся з гэтым, уступіў у саюз з найбольш агрэсіўнымі коламі ЗША. Вось Бон—Вашынгтон становіцца палітычнай і ваеннай рэальнасцю. Пры фінансавай дапамозе ЗША ў Заходняй Германіі другі раз адрадзілася ваенная прамысловасць. Мы з'яўляемся сведкамі таго, што гэтая краіна ідзе па шляху, які прадстаўляе вялікую небяспеку для справы міру ва ўсім свеце.

У Заходняй Германіі ўсё больш уплыў атрымліваюць сілы рэваншызма. Аб гэтым, у прыватнасці, сведчыць існаванне 1.118

палітычнае становішча ў свеце. Аднак дзесяткі мільёнаў людзей каланіяльных і залежных краін усё яшчэ змагаюцца за прадастаўленне іх краінам самакіравання і незалежнасці.

Каланіяльныя дзяржавы не жадаюць прымірыцца з тым, што народы калоній перастаюць быць іх паслухмянай зброяй, і таму яны ўсімі сродкамі прабуюць спыніць развал каланіяльнай сістэмы, прабуюць запалохаць народы, якія вызваляюцца. Рэакцыйныя колы гэтых краін не хочуць лічыцца з гістарычнымі працэсамі вызвалення народаў Усходу ад спрадвечнай каланіяльнай залежнасці, не хочуць адмовіцца ад няроўнапраўных дагавораў, навязаных гэтым народам сілай зброі. Гэтыя-ж колы не лічацца з сусветнай грамадскай думкай, якая патрабуе спынення каланіяльнай авантуры, і шляхам ужывання зброі хочуць зноў аднавіць сваё панаванне ў былых каланіяльных краінах. Яны хочуць замацавацца на важных участках Блізкага і Сярэдняга Усходу, нацкоўваючы адны арабскія народы на другія. Прадстаўнікі каланіялізма звычайна гавораць аб «цывілізатарскай місіі» кіруючых дзяржаў у каланіяльных краінах. Палітыка неакаланіялізма звычайна прыкрываецца фальшывымі заявамі аб так званай эканамічнай і культурнай «дапамозе» адсталым і слабаразвітым краінам.

На справе-ж ЗША, Англія і Францыя ўшчамляюць нацыянальныя і суверэнныя правы краін гэтага раёна, умешваюцца ў іх унутраныя справы, ствараюць тут ваенныя базы і прабуюць гвалтоўна ўцягнуць краіны Блізкага і Сярэдняга Усходу ў сістэму ваенных блокаў. Прычым гэтыя свае дзеянні яны маскіруюць выдумкамі аб пагрозе краінам Блізкага і Сярэдняга Усходу, якая зыходзіць нібыта з боку СССР. Іменна гэта мы знаходзім у прамове пана Далеса ў агульнай дыскусіі 19 верасня г. г. У сваёй прамове Далес прабаваў даказаць, што быццам-бы Савецкі Саюз

З поўным тэкстам дакумента можна азнаёміцца ў бібліятэцы